

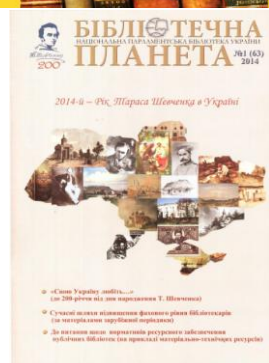
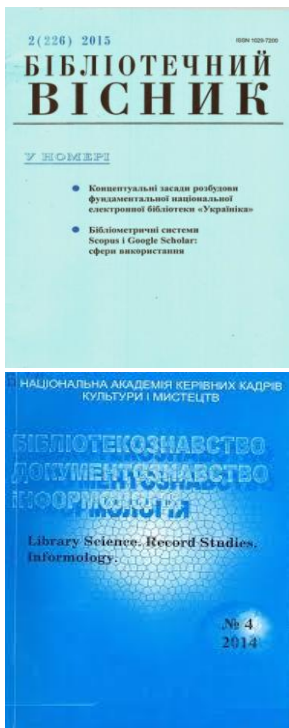
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Наукова бібліотека

Відділ бібліотечного маркетингу, інноваційної
та методичної роботи

Інформаційно-бібліографічна діяльність бібліотек ВНЗ: сучасний стан та перспективи розвитку

Дайджест

Миколаїв 2016

Інформаційно-бібліографічна діяльність бібліотек ВНЗ: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] : дайджест / уклад. О. Г. Черкасова, О. В. Белодєд, ред. І. В. Балабан, Т. С. Мігунова. – Миколаїв : НУК, 2016. – 17 с.

Важливою складовою роботи бібліотек ВНЗ є інформаційно-бібліографічна діяльність. Вона спрямована на оперативне задоволення інформаційних потреб користувачів, ефективного використання накопиченого документального потенціалу.

Сьогодні інформаційно-бібліографічне обслуговування більш ніж будь-який інший вид бібліотечної діяльності відчуває потужний вплив цифрових технологій і тому під їх впливом інтенсивно змінює свою роботу. З впровадженням інтернет-технологій в бібліотечну практику пріоритетними напрямками роботи стали – формування бібліографічних баз даних, довідково-бібліографічне обслуговування віддалених користувачів за допомогою сервісу «Віртуальна довідка», створення електронних архівів наукових публікацій науковців вишів – інституційних репозитаріїв, аналітична і наукометрична діяльність тощо.

Мета даного дайджесту – ознайомити фахівців бібліотек ВНЗ з матеріалами фахових видань та Інтернет-ресурсів з питань інформаційно-бібліографічної діяльності бібліотек. Дайджест згруповано за розділами: «Довідково-бібліографічна та інформаційна діяльність: тенденції розвитку», «Інноваційні аспекти у довідково-інформаційному обслуговуванні користувачів». У межах розділів бібліографічні описи статей розташовані в зворотно-хронологічному порядку.

І

Довідково-бібліографічна та інформаційна діяльність: тенденції розвитку

Грудіна, Н. Бібліографічне оформлення наукових праць [Текст] / Н. Грудіна // Бібл. вісн. – 2016. – № 3. – С. 47–50.

У статті розглянуто особливості бібліографічного оформлення використаних джерел у наукових працях. Виокремлено принципи складання бібліографічних списків і посилань на різні види документів. Висвітлено правила оформлення й застосування внутрішньотекстових, підрядкових і затекстових бібліографічних посилань, скорочення повторних посилань, відмінність між списками літератури й посиланнями. Надано критерії, за якими повинні складатися наукові праці. Автор робить висновок про те, що добір джерел, вкладання бібліографічних списків – важливий складник процесу написання наукової праці.

Вербова, В. Вибіркове розповсюдження інформації: теорія та досвід впровадження в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [Текст] / В. Вербова // Вісн. Кн. палати. – 2015. – № 7. – С. 24–27.

У статті висвітлено результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського із впровадження системи вибіркового розповсюдження інформації для інформаційно-бібліографічного забезпечення індивідуальних та групових абонентів. Дана характеристика сучасному розвитку системи ВРІ. Визначено актуальні завдання організації з обслуговування за цією системою. Окреслено перспективи діяльності бібліотеки в цьому напрямі.

Враховуючи досвід роботи, автор робить висновок, що ВРІ є найефективнішою формою інформаційного забезпечення і надалі буде одним з головних шляхів інформування фахівців педагогічної галузі.

Ворошилов, О. Інформаційна аналітика як напрям роботи сучасної бібліотеки [Текст] / О. Ворошилов // Бібл. вісн. – 2015. – № 3. – С. 12–17.

У статті на прикладі Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського розглянуто методики створення бібліотечними установами власних інформаційних продуктів, охарактеризовано основні види інформаційно-аналітичних продуктів бібліотек, окреслено перспективні напрями роботи в даній галузі. Автор акцентує увагу на тому, що саме інформаційно-аналітична робота в бібліотеці в поєднанні з розвитком дистанційного обслуговування користувачів, удосконаленням активних форм роботи створює гарні перспективи для утвердження бібліотечної діяльності в суспільній практиці.

Попик, В. Стратегія розвитку бібліотечної сфери та пріоритети формування національного науково-інформаційного простору [Текст] / В. Попик // Бібл. вісн. – 2015. – № 5. – С. 3–9.

У статті розглянуто здобутки та невирішені проблеми у формуванні стратегії розвитку бібліотечної сфери України у світлі завдань забезпечення зростаючих інформаційних потреб вітчизняної науки, освіти, необхідності впровадження новітніх бібліотечно-інформаційних технологій, досягнення дієвої інтеграції зусиль спеціалізованих наукових бібліотек та інформаційних центрів. Підкреслено, що на даний час університетські бібліотеки активно співпрацюють з новими учасниками комунікаційних процесів. Зроблено висновок, що бібліотекам зараз необхідно рухатися до принципово нового рівня осмислення і реалізації своєї ролі у відкритому колі наукових, інформаційних інституцій, думати про справжню стратегію розвитку усієї інформаційно-бібліографічної справи.

Рибка, Л. Формування інформаційної культури користувачів у науковій бібліотеці КНУКіМ [Текст] / Л. Рибка // Бібліотеки ВНЗ України у процесі імплементації Закону «Про вищу освіту» та інформатизації суспільства : матеріали Всеукр. наук.–практ. конф., Івано-Франківськ, 16–19 черв. 2015 р. / Наук.–техн. б-ка Івано-Франк. нац. техн. ун-ту

нафти і газу. – Івано–Франківськ, 2015. – С. 256–259. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://bit.ly/1Xt5iU4> (дата звернення: 14.04.2016).

У статті викладено досвід роботи інформаційно–бібліографічного відділу Наукової бібліотеки Київського національного університету культури і мистецтв на сучасному етапі. Автор розповідає про цікаву програму, яка була складена працівниками інформаційно–бібліографічного відділу: проведення занять за дисципліною «Інформаційна культура» для студентів першого курсу.

Підкреслено, що на нинішньому етапі розвитку освіти значення бібліотеки зростає, і визначається вже не тільки традиційними показниками величини бібліотечного фонду та кількістю підписаних періодичних видань, а й рівнем комфортності доступу до інформації незалежно від її формату. Визначено основне завдання бібліотеки – постійне вдосконалення традиційних і запровадження нових сучасних бібліотечних технологій, спрямованих на поліпшення якості обслуговування усіх категорій користувачів.

Романуха, З. Впровадження інформаційних технологій у бібліографічному інформуванні споживачів в університетських бібліотеках [Текст] / З. Романуха // Вісн. Кн. палати. – 2014. – № 11. – С. 39–43.

У статті проаналізовано форми електронного бібліографічного інформування споживачів на веб-сайтах бібліотек вищих навчальних закладів Західного регіону України. Визначено форми електронної БІС, які використовуються в бібліотеках. Так, у бібліотеці Буковинського державного фінансово-економічного університету започаткована нова форма електронної БІС – електронна розсилка відомостей про нові надходження потрібної тематики. Наукова бібліотека Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу здійснює випуск «Календаря знаменних та пам'ятних дат», де подано ювілейні дати викладачів, науковців, працівників університету, а також визначні події кафедр вишу. Поширеною формою БІС стали віртуальні виставки. Пропонується їх структура. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету регулярно організовує і проводить «Дні кафедри» в бібліотеці. Матеріали таких заходів розміщено в розділі сайту бібліотеки.

Наприкінці статті автор говорить про те, що перспективою бібліотек є розширення доступу до міжнародних джерел інформації, популяризація інформаційних ресурсів і послуг, створення корпоративних інформаційних мереж бібліотек.

Романуха, З. Становлення та розвиток довідково-бібліографічної діяльності бібліотек вищих навчальних закладів м. Рівного [Текст] / З. Романуха // Вісн. Кн. палати. – 2014. – № 3. – С. 12–16.

Стаття присвячена бібліографічній діяльності сучасних наукових бібліотек м. Рівного. Автор, зокрема, зазначає, що на даний час серед основних напрямів роботи бібліотеки виокремились: бібліографічне обслуговування, бібліографування та бібліотечно-бібліографічна орієнтація читачів. Також у публікації вказується, що розвиток довідково-бібліографічної діяльності університетських бібліотек на сучасному етапі передбачає орієнтацію на потенційного користувача та сприяння його обслуговуванню під час пошуку інформації.

Автор виділяє такі основні тенденції у довідково-бібліографічній діяльності: розширення сфери надання консультаційних послуг, стирання меж між ДБО та іншими формами бібліотечного обслуговування. Широкої практики серед університетських бібліотек набуває задоволення інформаційних запитів користувачів шляхом використання електронної пошти для прийняття запиту та надання відповіді, впровадження віртуального ДБО, використання соціальних мереж для просування послуг та обміну інформацією.

Лобузін, К. Інформаційні технології створення національних бібліографічних ресурсів [Текст] / К. Лобузін // Бібл. вісн. – 2013. – № 1. – С. 9–14.

Статтю присвячено питанням впровадження сучасних комп'ютерних технологій у бібліографічні процеси. Детально розглянуто індивідуальні підходи до організації

бібліографічних баз даних різнотипних видань. Проаналізовано засоби інтеграції різнорідних бібліографічних ресурсів у єдиний комплекс баз даних національного друкованого репертуару (досвід Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського). Автор зазначає, що для кожного виду каталогів було розроблено спеціалізовані вихідні формати, завдяки яким на завершальному етапі опрацювання автоматично отримується основна його частина.

Аналізуючи ці процеси, автор робить висновок, що високоякісні інформаційні ресурси національних бібліографічних служб значно розширюють можливості інтелектуального доступу до бібліотечних фондів та національних документно-інформаційних потоків.

Андреева, Н. Виртуальные справочные службы в библиотеках: тенденции развития [Текст] / Н. Андреева, С. Смиреннова // Библиография. – 2012. – № 2. – С. 47–49.

Статья посвящена таким видам виртуального обслуживания, как Chat-обслуживание, VoIP-обслуживание, которые позволяют пользователю получить качественную и достоверную информацию через удалённый доступ с помощью современных полностью автоматизированных программно-технических средств. Автор предлагает вниманию принципиально новое явление в библиотеках: создание синхронной и асинхронной виртуальных служб.

Белоус, І. Бібліографічні видання бібліотеки Львівської політехніки – важлива складова джерельної бази з історії університету [Текст] / І. Белоус // Бібліотека та сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів : матеріали наук.–практ. конф., присвяч. 50–річчю НБ ХНУ, Хмельницький, 15–16 берез. 2012 р. / Хмельн. нац. ун–т, Наук. б-ка. – Хмельницький, 2012. – С. 206–211.

Публікація розкриває зміст науково-бібліографічної роботи Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка», звертається увага на історію університету. Підкреслюється, що одне з провідних місць у роботі займають біобібліографічні матеріали. Це бібліографічні посібники, які характеризують науково-педагогічну діяльність ВНЗ, освітлюють вклад вчених університету в розвиток тих чи інших галузей знань та мають велике значення для створення праць з його історії. Автор знайомить з найбільш цікавими бібліографічними проектами, історією їх створення та звертає увагу на вагомий багаторічний праця над дослідженням історії бібліотеки – монографію «Науково-технічна бібліотека Національного університету «Львівська політехніка». Підводячи підсумки, автор підкреслює, що бібліографічні видання є важливою складовою джерельної бази з історії університету.

Борзова, О. Справочно-библиографическое обслуживание пользователей библиотек: традиции и инновации [Электронный ресурс] / О. Борзова // Библиотечное обслуживание населения Тамбовской области – ориентиры на эффективность (совместно с АНО «Юридический центр «ГАРАНТ»): материалы зон. семинаров, Тамбов, 3 окт. – 12 дек. 2012 г. / Тамб. обл. универс. науч. б–ка им. А. С. Пушкина». – Электрон. текст. дан. – Тамбов, 2012. – Режим доступа: <http://bit.ly/28JIQda> (дата обращения: 21.04.2016). – Загл. с экрана.

Автор статьи рассказывает, как ведется поиск по выполнению библиографических справок через Интернет, и когда он целесообразен. Также автор объясняет, как используется общепринятая технологическая цепочка «пользователь – запрос – библиограф – поиск информации – ответ». При необходимости используются две БД: Книги и СКС.

В заключении автор делает вывод, что в справочно-библиографическом обслуживании необходимо активно использовать уже существующие информационно-коммуникативные технологии и создавать, продвигать к пользователю свои электронные ресурсы. Конечная цель – создание единого сводного электронного каталога области.

Степаненко, Т. Довідково–бібліографічний апарат бібліотеки ВНЗ у системі інформаційно-бібліографічного обслуговування [Електронний ресурс] / Т. Степаненко // Традиції та новації в інформаційному забезпеченні науки та освіти : матеріали міжнар. наук.–практ. конф. б-к ВНЗ III–IV рівнів акредитації, Сімферополь, 22–24 трав. 2012 р. / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Наук.–метод. бібл. комісія МОН молоді і спорту, Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського.– Електрон. текст. дані. – Сімферополь, 2012. – Режим доступу: <http://bit.ly/1UfLbbF> (дата звернення: 21.04.2016). – Назва з екрана.

У статті директора бібліотеки Луганської державної академії культури і мистецтв розглядається проблема впровадження новітніх технологій у систему роботи бібліотеки ВНЗ, створення довідково-бібліографічного апарату. Зокрема, автор розповідає про роботу бібліографа як фахівця, який має професійні навички аналітико-синтетичної обробки інформації, уміє працювати з педагогами; з довідково-бібліографічним апаратом, робить інформацію більш доступною.

Також, автор звертає увагу на нові форми обміну інформацією між працівниками інформаційно-бібліографічного відділу та користувачами.

Тіщенко, І. Пріоритетні напрями наукової бібліографії у науковій бібліотеці ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка [Текст] / І. І. Тіщенко, Л. Є. Герасименко // Бібліотека та сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів : матеріали наук.–практ. конф., присвяч. 50-річчю НБ ХНУ, Хмельницький, 15–16 берез. 2012 р. / Хмельн. нац. ун-т, Наук. б-ка. – Хмельницький, 2012. – С. 202–206.

Розглядаються основні напрями наукової бібліографії у науковій бібліотеці ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Автор окремо зупиняється на декількох найбільш вагомих наукових біобібліографіях, у створенні яких приймали участь співробітники наукової бібліотеки Київського національного університету. Звертається увага на тому, що для доступності інформації в НБ використовуються новітні технології надання доступу до «віртуальної полиці». Також на веб-сайті бібліотеки співробітниками створено електронну колекцію «Вісник КНУТШ», де представлено 345 повнотекстових журналів. Співробітники бібліотеки працюють над вивченням історії університету та його професорсько–викладацького складу, укладанням наукової бібліографії М. Максимовича – першого ректора Київського університету, ім'я якого носить бібліотека.

Остапчук, Ю. Особливості сучасного довідково-бібліографічного фонду бібліотеки вищого навчального закладу [Текст] / Ю. Остапчук // Вісн. Кн. палати. – 2011. – № 6. – С. 9–14.

Аналізується сучасний стан, ефективність використання та перспективи розвитку довідково-бібліографічного фонду вищого навчального закладу. Досліджено склад і особливості організації довідково-бібліографічного фонду у складі ДБА бібліотек вишів, використання його читачами і бібліотечними працівниками. Проаналізовано такі складові ДБФ як довідкові видання, енциклопедії, довідники, загальні ретроспективні бібліографічні посібники. Зроблено висновок, що найбільше читачі користуються довідковими виданнями, а саме словниками і енциклопедіями, найрідше – бібліографічними посібниками. Автор звертає увагу на необхідність спеціальної систематичної картотеки довідкових і бібліографічних видань. Така картотека може бути створена в електронній формі і представлена на сайті бібліотеки. У самій книгозбірні бажано робити відкритий доступ до ДБФ, щоб читачі самостійно могли швидко знайти необхідну інформацію.

Інноваційні аспекти у довідково-інформаційному обслуговуванні користувачів

Організація роботи комплексу інформаційно–технологічних систем бібліотеки ВНЗ [Текст] : метод. рек. / Нац. наук. мед. б-ка України, Запоріж. держ. мед. ун-т ; [авт.-уклад.: О. М. Бруй, О. В. Пономаренко]. – Київ : [б. в.], 2013. – 90 с. – Електрон. аналог друк вид.: режим доступу: <http://bit.ly/29RLN1Q> (дата звернення: 19.07.2016).

У посібнику представлено комплекс із 13 основних інформаційно-технологічних систем, який допомагає реалізувати інноваційну стратегію і покриває всі основні бібліотечні забезпечувальні та управлінські процеси вузівської бібліотеки, та надано рекомендації щодо їх впровадження в бібліотеці ВНЗ. Автор знайомить з вимогами до інтегрованих бібліотечних систем управління цифровими і електронними ресурсами, також розповідає про додаткові послуги, такі як МБА, електронна доставка документів та ін. Надано рекомендації з організації типового комплексу інформаційно-технологічних систем у вузівських бібліотеках, які базуються на вивченні та аналізі дослідження даної теми, а також практичного впровадження систем в українських та зарубіжних бібліотеках.

У висновку представлено оптимальну послідовність впровадження інформаційно-технологічних систем та інформаційні продукти, послуги та сервіси бібліотеки, які стають доступними для користувача бібліотеки з впровадженням кожної із систем та її складових.

Анищенко, Л. Формирование и развитие системы электронных образовательных и научных ресурсов вузовской библиотеки [Текст] / Л. Анищенко // Науч. и техн. б–ки. – 2016. – № 2. – С. 25–32.

В статье представлены опыт формирования и развития системы электронных образовательных и научных ресурсов в Научной библиотеке им. Н. Н. Страхова Белгородского государственного национального исследовательского университета; характеристика репозитория открытого доступа НИУ «БелГУ» и ресурсов системы электронного обучения «Пегас»; информация о востребованности электронных ресурсов в образовательном и научном процессе. Автор акцентирует внимание на том, что в повышении качества научных исследований большую роль играют институциональные репозитарии, в которых ученые размещают свои опубликованные и неопубликованные научные результаты и в настоящее время активность преподавателей возросла. Автор делает вывод о том, что система электронных ресурсов, обеспечивая широкий доступ к информационным источникам, способствует улучшению качества образования и развитию науки в вузе.

Веретеннікова, Н. Інформаційно–бібліотечне забезпечення проведення наукових досліджень віртуальними колективами / Н. Веретеннікова // Бібл. вісн. – 2016. – № 3. – С. 21–24.

У статті розкривається зміст поняття «віртуальний творчий колектив». Проаналізовано особливості розробленої аналітичної інформаційної системи пошуку і зберігання інформації, яка отримала назву «інформаційний асистент науковця». Акцентується увага на те, що використання «Інформаційного асистента науковця» значно спрощує пошук інформації під час досліджень та забезпечує режим інтерактивного спілкування бібліотекаря і користувача. Автор підкреслює, що бібліотекарі, стаючи активними членами віртуальної команди, мають усвідомлювати свою важливу роль у дослідницьких процесах. Кожен бібліотекар повинен розвивати навички, які відповідають новій ролі. І одним із засобів, який допомагає бібліотекарю ефективно виконувати нові для нього функції, є запропонований інформаційний продукт «Інформаційний асистент науковця».

Науменко, К. Представлення бібліографічної інформації на сайтах ОУНБ [Текст] / К. Науменко // Бібл. планета. – 2016. – № 1. – С. 36–38.

У статті представлені результати дослідження, об'єктом якого став масив бібліографічної продукції, представленої на сайтах ОУНБ України. Дослідження було проведене напередодні проведення семінару в Національній парламентській бібліотеці України.

Автор підкреслює, що окремі ОУНБ, інформуючи про видання, поєднують декілька ознак, і зауважує, що бібліографічні описи на сайтах не завжди відповідають міждержавному стандарту. Надано найпопулярніші формати представлення повних текстів на сайтах бібліотек. Запропоновані сервіси для їх створення як коштовні, так і безкоштовні. Наприкінці статті автор визначає основні завдання, що постають перед бібліотечними працівниками на майбутнє і робить висновок, що книгозбірням слід посилити інноваційну складову в процесі розвитку бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів.

Листопад, Н. Возможности использования информационных ресурсов открытого доступа в сфере образования [Электронный ресурс] / Н. Листопад, В. Комик В. Проволоцкий, В. Бричковский / WWW.NBL.BY Национальная библиотека Беларуси. Совет библиотек по информационному взаимодействию. – Электрон. текст. данные. – Режим доступа: <http://bit.ly/2at3Sng> (дата обращения: 01.08.2016). – Загл. с экрана.

В статье проанализированы возможности использования информационных ресурсов открытого доступа для повышения инновационного потенциала образовательных учреждений. Отмечены проблемы в распространении результатов научных исследований. Предложены некоторые подходы к организации информационного обслуживания научно-образовательной сферы на основе принципов открытого доступа. Перспективным направлением для организации научных коммуникаций является технология открытого доступа (Open Access), которая определяет условия использования электронных изданий и является сегодня одной из мощно развиваемых технологий предоставления полных текстов изданий в доступ через Интернет. В заключении автор делает вывод о том, что обеспечение открытого доступа к информационным ресурсам будет способствовать развитию инновационной деятельности вузов, повышению эффективности коммерциализации разработок на базе вузов, повышению конкурентоспособности технологий, а также повышения уровня квалификации сотрудников вузов.

Скалабан, А. Роль научной библиотеки в формировании информационно – образовательного пространства вуза. [Электронный ресурс] А. Скалабан, В. Юрик / Белорусский национальный технический университет. – Электрон. текст. данные. – Минск. – Режим доступа: <http://bit.ly/2aojd7I> (дата обращения: 01.08.2016). – Загл. с экрана.

В статье представлены актуальные направления работы Научной библиотеки БНТУ по формированию информационно-образовательного пространства вуза: 1) организация институционального репозитория открытого доступа; 2) продвижение научных журналов БНТУ в мировые научно-информационные системы; 3) проведение мониторинга доступа и использования баз данных, библио- и наукометрических исследований; 4) организация обучающих мероприятий для работников БНТУ, направленных на формирование знаний о библиометрических методах оценки эффективности научных исследований; 5) использование технологий интернет-маркетинга для продвижения результатов исследований БНТУ. Рассмотрен опыт создания институционального репозитория и онлайн-платформы научных журналов с использованием программного обеспечения с открытым кодом. Определена роль библиотеки в интеграции научных исследований. Дана история создания репозитария открытого доступа.

Білоус, В. Інноваційна діяльність бібліотеки щодо інформаційного забезпечення навчального процесу та наукових досліджень [Текст] / В. Білоус // Бібліотеки ВНЗ України у процесі імплементації Закону «Про вищу освіту» та інформатизації суспільства : матеріали Всеукр. наук.–практ. конф., Івано-Франківськ, 16–19 черв. 2015 р. / Наук.-техн. б-ка Івано-Франків. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 25–

33. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://bit.ly/1Xt5iU4> (дата звернення: 14.04.2016).

Автор статті знайомить читача з досвідом роботи бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету. Зокрема, у праці зазначено, що персонал книгозбірні приділяє значну увагу інноваційним аспектам розвитку бібліотечно-бібліографічного обслуговування, розширенню спектра послуг шляхом удосконалення усіх форм і методів бібліотечної діяльності. Підкреслено, що важливим інформаційним ресурсом є сайт бібліотеки. Використання web-технологій дає можливість надавати користувачу різнопланову інформацію як бібліографічну, так і повнотекстову, активно пропагувати фонди за допомогою віртуальних сервісів. Рівень комфортності доступу до інформації виступає важливим показником діяльності бібліотеки і однією з умов успішності.

Білоус, В. Інноваційний клімат – обов'язкова умова розвитку бібліотеки вищого навчального закладу [Текст] / В. Білоус // Бібл. форум України – 2015. – № 1. – С. 32–34.

У статті відображено досвід роботи бібліотеки Вінницького педагогічного університету із впровадження новітніх технологій як важливого напрямку діяльності. Визначена роль бібліотечного працівника як посередника між користувачем і інформацією. Підкреслюється активна позиція бібліотеки в індивідуальному та груповому інформуванні користувачів і пропонується ряд нових корисних послуг. Автор формулює завдання, які зараз покладені на сучасну університетську бібліотеку та визначає роль сайту як важливого інформаційного ресурсу, який служить для просування бібліотечної діяльності, передусім її інформаційної функції, представляє й оперативну рекламу всі аспекти бібліотечної діяльності та різноманіття бібліотечних ресурсів, підвищує престиж бібліотеки й університету.

Довгань, А. Инновационные формы работы вузовской библиотеки как потребность времени (на примере деятельности научной библиотеки НАРККиИ) [Текст] / А. Довгань // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2015. – № 2. – С. 35–37.

Стаття посвячена проблемі места и роли интернет-инноваций в работе высшего учебного заведения культурной сферы. Обобщен опыт библиотеки Национальной академии руководящих кадров культуры и искусств. В частности, анализируется специфика деятельности библиотеки вуза, уделяется внимание особенностям работы и определяется ее роль. Сегодня к традиционным функциям библиотеки добавляется функция информационного отраслевого центра и библиотека объединяет традиционность фондов с мобильностью и гибкостью электронных ресурсов. Предложена методика выставочной деятельности библиотеки с использованием Интернета как средство информирования преподавателей и сотрудников вуза.

Лобузіна, К. Електронна наукова періодика відкритого доступу: семантичні веб-технології для бібліотек [Текст] / К. Лобузіна // Бібліотечний вісник. – 2015. – № 3. – С. 18–23.

У статті розглянуто проблеми інтеграції бібліографічних даних та бібліотечних електронних ресурсів у науковій інтернет-комунікації на основі технологій семантичного вебу. Запропоновано рішення щодо інтеграції електронної бібліотеки наукових періодичних видань України у систему пошуку наукової інформації Google Академія. Проаналізовано перспективи використання та можливі шляхи реалізації технологій семантичного пошуку Веб 3.0 у бібліотеках. Зроблено висновок про те, що інтелектуальні можливості цієї наукометричної системи дають змогу українським вченим інтегрувати свою діяльність у сучасні наукові веб-технології, покращити відкритість результатів наукової діяльності у глобальному науковому співтоваристві. Подальші перспективи розвитку інформаційної системи «Наукова періодика України» пов'язані з удосконаленням представлення інформації про нові надходження,

введенням тематичного упорядкування колекцій електронних публікацій і можуть використовуватися для створення сайтів наукових фахових видань.

Матвійчук, О. Є. Інституційний репозитарій Київського університету імені Бориса Грінченка: особливості і переваги використання [Текст] / О. Є. Матвійчук, В. А. Зотова // Бібліотеки ВНЗ України у процесі імплементації Закону «Про вищу освіту» та інформатизації суспільства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 16–19 черв. 2015 р. / Наук.-техн. б-ка Івано-Франк. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 181–186. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://bit.ly/1Xt5iU4> (дата звернення: 14.04.2016).

У статті розглядаються науково-методичні та організаційні засади функціонування інституційного репозитарію університету. Автор акцентує увагу на тому, що цифровий архів бібліотеки було створено з метою накопичення, систематизації та зберігання інтелектуальних продуктів наукового загалу університету і його поширення у науково-освітньому просторі.

Зроблено висновок, що інституційний репозитарій є репрезентатором наукових досліджень колективу університету і сприяє інтеграції української науки в глобальний інформаційний простір.

Пилип, Я. Сучасні бібліотечно-інформаційні технології підтримки навчальної та наукової діяльності ВНЗ [Текст] / Я. Пилип // Бібліотеки ВНЗ України у процесі імплементації Закону «Про вищу освіту» та інформатизації суспільства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 16–19 черв. 2015 р. / Наук.-техн. б-ка Івано-Франк. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 220–231. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://bit.ly/1Xt5iU4> (дата звернення: 14.04.2016).

У статті висвітлено досвід роботи бібліотеки Івано-франківського національного технічного університету нафти і газу. Зазначено, що сучасні книгозбірні постійно поповнюють перелік послуг, серед яких найбільш поширеними стають створення електронних каталогів, формування електронних баз даних та надання інформації з електронних ресурсів бібліотеки, з мережі Інтернет для ознайомлення з навчальними планами, програмами. Головними вимогами до технологічного процесу є простота, зручність та ефективність.

Зроблено висновок, що серед актуальних напрямків діяльності вузівських бібліотек – підтримка й просування бібліотечних веб-сайтів, використання в навчальному та науково-дослідному процесах електронних ресурсів віддаленого доступу.

Писаренко, Л. Институциональный репозитарий учреждения высшего образования [Текст] / Л. Писаренко // Науч. и техн. б-ки. – 2015. – № 12. – С. 35–38.

В статье поднимаются вопросы создания и видимые перспективы развития институциональных репозитариев в учреждениях высшего образования Республики Беларусь. Освещен опыт работы Научной библиотеки Витебского государственного университета им. П. М. Машерова.

Автор подчеркивает, что создание репозитариев – это совместная деятельность преподавателей и сотрудников вуза и является важнейшим направлением развития современного университета. Это способствует увеличению индекса цитирования работ сотрудников, улучшению позиций университета в национальных рейтингах и повышению его статуса и имиджа.

Стрілець, Н. Представлення електронних версій видань у відкритому доступі (із досвіду ХДНБ ім. В. Г. Короленка) [Текст] / Н. Стрілець // Вісн. Кн. палати. – 2016. – № 3. – С. 20–23.

У статті висвітлено досвід Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка з представлення електронних версій видань на сервісі Calameo. Проаналізовано формування фонду електронних версій видань ХДНБ з використанням онлайн-сервісів. Автор звертає увагу на функції, які дозволяє виконуватися сервіс Calameo: інформаційну, пошукову, меморіальну а також знайомить з редакційно-видавничою діяльністю, яка складається з багатьох етапів. Акцентовується увага на те, що нові технологічні процеси дозволяють ефективно вирішувати питання розповсюдження матеріалів. Надано діаграми: представлення електронних версій видань бібліотеки за 2001–2014 роки; видів електронних версій видань, представлених на сервісі Calameo та кількості звернень до електронних версій видань. Зроблено висновок про те, що сучасні інформаційно-комп'ютерні технології дають змогу реалізовувати високотехнологічне обслуговування користувачів та якнайповніше забезпечувати їхні інформаційні процеси.

Углова, О. Аналіз використання послуги «Запитай у бібліотекаря» віддаленими користувачами Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського [Текст] / О. Углова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2015. – № 2. – С. 10–12.

У статті висвітлено результати аналізу використання служби «Запитай у бібліотекаря» в Державній науково-педагогічній бібліотеці ім. В. О. Сухомлинського в 2013–2015 роках. Служба працює в режимі «запит-відповідь», тобто користувач має можливість поставити запитання та отримати відповідь, що дає можливість спілкування як у реальному часі в онлайн-режимі, так і в offline. Під час виконання запитів використовуються як традиційні, так і електронні каталоги та картотеки, електронні каталоги бібліотек України та світу, а також усі наявні засоби комунікації: Інтернет, телефон, e-mail. Робота служби здійснюється у координації з усіма підрозділами бібліотеки.

Автор робить висновок, що актуальність функціонування такої роботи у бібліотеці є очевидною, адже це зручний та оперативний засіб отримання інформації для користувачів бібліотек, які активно використовують нові інформаційні технології. Серед перспективних напрямів роботи служби: створення архіву виконаних довідок, подання тематичних списків з шифрами знаходження документа та встановлення зворотного зв'язку з користувачами для уточнення запиту.

Цимбалюк, С. Інформаційні ресурси бібліотеки та їх роль у забезпеченні якісної підготовки фахівців нової формації [Текст] / С. Цимбалюк, Н. Добрянська // Бібліотеки ВНЗ України у процесі імплементації Закону «Про вищу освіту» та інформатизації суспільства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 16–19 черв. 2015 р. / Наук.-техн. б-ка Івано-Франк. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 308–316. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://bit.ly/1Xt5iU4> (дата звернення: 14. 04. 2016).

У статті проведено аналіз процесу взаємодії бібліотеки вищого навчального закладу і користувачів інформаційними ресурсами в сучасних умовах. Висвітлюється досвід Наукової бібліотеки Національного університету державної податкової служби України, де виділяють три основні складові сучасного інформаційного простору: веб-сайт, сторінки у соціальних мережах та інституційний репозитарій бібліотеки, завдяки яким формується інформаційна база для наукового та навчально-виховного процесів підготовки майбутніх фахівців.

Автор звертає увагу, що сучасна університетська бібліотека організовує процес інформаційної комунікації з користувачем як у реальному, так і у віртуальному просторі. Автор робить висновок, що сучасна бібліотека ВНЗ не лише формує інформаційний стержень майбутнього фахівця, а й бере участь у поширенні соціально значущої інформації, закладає норми, правила, котрі забезпечують сталий розвиток суспільства.

Швецова-Водка, Г. Н., Романуха З. В. Справочно-библиографическое обслуживание: терминологический аспект [Текст] / Г. Н. Швецова-Водка, Романуха З. В. // Науч. и техн. б-ки. – 2016. – № 3. – С. 71 – 84.

В статье проанализирована современная технология справочно-библиографического обслуживания, выявлены дискуссионные моменты, отражены некоторые формулировки терминов и определений основных понятий. Рассмотрены понятия «электронная справка», «виртуальная справка», «виртуальная справочная служба». Предложена многоаспектная классификация видов справок и консультаций. Рассмотрена современная терминология СБО, выявлены дискуссионные моменты и предложены их решения. Даны комментарии некоторым терминам. Анализируя рассмотренное, автор делает вывод, что становлению профессиональной терминологии СБО уделяется значительное внимание. Вместе с тем некоторые решения относительно самих терминов или их определения остаются дискуссионными и нуждаются в дальнейшем отражении и в терминологических справочниках и стандартах.

Шкутник, І. Бібліотека та інформатизація сучасної освіти: технологія взаємодії [Текст] / І. Шкутник, О. Шестопалова // Бібліотеки ВНЗ України у процесі імплементації Закону «Про вищу освіту» та інформатизації суспільства : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 16–19 черв. 2015 р. / Наук.-техн. б-ка Івано-Франк. нац. техн. ун-ту нафти і газу. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 344–352. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://bit.ly/1Xt5iU4> (дата звернення: 14.04.2016).

У статті розглядаються поняття інформатизації суспільства, медіаосвіти, а також взаємодія бібліотечної справи з новітніми формами інформаційних технологій. Автор акцентує увагу на тому, що сервісне обслуговування – це надання нових бібліотечно-інформаційних продуктів та послуг; забезпечення доступу користувачів до електронних баз даних в бібліотеці; організація доступу до ресурсів бібліотеки для віддалених користувачів, тощо. Застосування медіатехнологій допомагає бібліотекарям зацікавити користувачів, залучити їх до обговорення та підготовки бібліотечних подій. Це уможливорює отримання нових інструментів для організації та управління інформацією, стимулювання подальшого розвитку бібліотечної професії та створення якісно нової комунікації з користувачами.

Бова, І. В. Електронні ресурси бібліотеки у сучасній системі обслуговування [Електронний ресурс] / І. В. Бова, Т. В. Марцун // Імперативи розвитку електронних бібліотек : матеріали міжнар. веб-конф., Харків, 27 берез. 2014 р. / Наук. б-ка Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого, Центр. наук. б-ка Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2014. – Режим доступу: <http://bit.ly/2a6Doao> (дата звернення: 26. 07. 2016). – Назва з екрану.

У статті розглядаються можливості вдосконалення сучасних форм обслуговування користувачів вузівських бібліотек в умовах електронного середовища на досвіді роботи наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Автор підкреслює, що одним із стратегічних завдань наукової бібліотеки є формування та розвиток електронної бібліотеки як сучасного інформаційного освітнього середовища вищого навчального закладу. Комплексна автоматизація бібліотеки дозволяє не лише повністю замінити традиційні бібліотечні технологічні цикли, а й дає можливість забезпечення віддаленого доступу до інформаційних ресурсів бібліотеки в мережі Інтернет. Дана характеристика складу електронної бібліотеки. На основі анкетування користувачів зроблено висновки про інформаційне обслуговування і визначені інноваційні орієнтири та форми підготовки майбутніх фахівців.

Афанасьєва, З. Віртуальна книжкова виставка примірників Фундаментальної бібліотеки Київського комерційного інституту як форма презентації складової

інформаційного бібліотечного ресурсу [Електронний ресурс] : [тези доп.] / 3.
Афанасьєва // Адаптація завдань і функцій наукової бібліотеки до вимог розвитку
цифрових інформаційних ресурсів : матеріали міжнар. наук. конф., Київ, 8–10 жовт. 2013
р. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Електрон. текст. дані. – Київ, 2013. –
Режим доступу: <http://bit.ly/29Lo9nk> (дата звернення: 12.04.2016). – Назва з екрану.

Автор доповіді нагадує про нові види бібліотечно-інформаційних послуг, які забезпечують вільний та швидкий доступ до інформаційних ресурсів. Зокрема, мова йде про тематичну чи персональну віртуальну виставку як більш ефективну форму інформаційного забезпечення користувачів. Автор зазначає, що процес підготовки електронної книжкової виставки потребує високого професійного рівня бібліотекарів-бібліографів, участі співробітників суміжних відділів. Підвищуються спеціальні вимоги до автора проекту (бібліографа-бібліотекаря), дизайнера щодо їх вміння професійно володіти сучасними комп'ютерними технологіями.

Бабічева, О. Сучасне обслуговування користувачів у бібліотеці вищого навчального закладу [Текст] / О. Бабічева // Бібл. вісн. – 2013. – № 3. – С. 13–15.

У статті показано, як застосування інформаційних технологій, а саме: автоматизованої реєстрації читачів, електронного каталогу, електронного замовлення літератури, комунікативної служби «Бібліотечний форум», довідково-бібліографічної служби «Віртуальний бібліограф» – дає змогу бібліотеці університету на високому рівні забезпечувати навчальний та науково-дослідний процеси, постійно розширювати аудиторію користувачів. Автор вважає, що головним пріоритетом бібліотеки є створення нового інформаційного середовища, в якому читачі почували б себе комфортно, вільно орієнтувалися та мали змогу максимально повно задовольняти свої інформаційні потреби.

Белінська, В. Інституційний репозитарій як інструмент інформаційного забезпечення навчальної, наукової та міжнародної науково-дослідницької діяльності ЧДІЕУ [Текст] / В. Белінська, Н. Мороз // Вісн. Кн. палати. – 2013. – № 8. – С. 22–25.

У статті розглядаються стратегічні напрями створення та розвитку репозитарію в Науковій бібліотеці Чернігівського державного інституту економіки і управління, механізми його реалізації, роль бібліотеки в процесі його розвитку, місце в міжнародному та регіональному бібліотечно-інформаційному просторі.

Зроблено висновок, що інституційний репозитарій – це веб-орієнтована, кумулятивна база даних цифрових копій та електронних публікацій, призначених для постійного поповнення, зберігання і надання доступу на довготривалій основі, яка надає вільний, повнотекстовий доступ її учасникам до необхідних матеріалів.

Богун, Н. Назустріч користувачам: віртуальна довідка в комунікаційному середовищі (за матеріалами зарубіжної періодики) [Текст] / Н. Богун // Бібл. планета. – 2013. – № 4. – С. 9–11.

У статті узагальнено досвід зарубіжних країн щодо впровадження новітніх технологій у довідково-бібліографічне обслуговування. Автор дає пояснення синхронного і асинхронного обслуговування, які сьогодні набувають актуальності, використовуються зарубіжними колегами і стають актуальними в бібліотеках України (синхронне – в режимі живого спілкування, асинхронне – відправлення запиту у будь-який час, з будь-якої точки земної кулі). Наведено досвід роботи Польської та Шотландської довідкової служби. Підкреслено, що сьогодні головне – бути здатними користувачам та оперативно відгукуватися на зміни, що диктує життя.

Козак, Н. О. Сучасні підходи до бібліографічної підтримки студентів [Текст] / Н. О. Козак // Наук. праці Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Сер. Бібліотекознавство. Книгознавство. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Вип. 3. – С.

242–249. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://bit.ly/2apG72U> (дата звернення: 21.04.2016).

У роботі з'ясовано інноваційні напрями розвитку інформаційної діяльності бібліотеки як важливого елемента наукової і навчальної інфраструктури ВНЗ. Описано сучасні бібліотечні технології, які використовуються в бібліотечно-інформаційному обслуговуванні. Визначено основні напрями розвитку інформаційної діяльності бібліотеки в інформаційному середовищі університету. Автор підкреслює, що нові підходи до організації бібліографічної діяльності обумовлюють наявність джерел на електронних носіях і в Інтернеті та рівень підготовки користувачів. Вказані пріоритетні напрями модернізації змісту діяльності бібліографічної служби. Також йдеться про використання інформаційних та комунікаційних технологій, яке стало початком всесвітнього процесу переходу від «індустріального» до «інформаційного суспільства» та про форми бібліографічної роботи, які сприяють корисному пристосуванню документів до інформаційних потреб користувача.

Лазоренко, Ю. Маркетинговий складник діяльності наукових бібліотек аграрних вишів [Текст] / Ю. Лазоренко // Бібл. вісн. – 2013. – № 4. – С. 17–24.

У статті описано досвід використання вітчизняними науковими бібліотеками аграрних вишів III–IV рівнів акредитації маркетингових підходів у бібліотечно-інформаційній, інформаційно-бібліографічній, культурно-просвітницькій діяльності. На даний час у наукових бібліотеках викладаються практичні курси «Основи інформаційно-пошукової системи», «Основи інформаційної культури». У практику роботи читальних залів входить використання такого інноваційного способу інформування читачів, як табло з рухомим рядком, завдяки якому вони отримують блиц-інформацію. Також популярним стає розміщення на «робочих столах» комп'ютерів різних інформаційних заставок: віртуальні книжкові виставки, списки інтернет-адрес та ін. Підкреслено, що цінність бібліотеки вишу визначається інноваційними послугами, які вона може надати. Важливим індикатором роботи є комфортність доступу до інформації, незалежно від її формату. Наприкінці статті підкреслено, що творча, інноваційна робота бібліотек дає змогу підтримувати свій імідж, популярність, доводити свою потрібність суспільству.

Матяшева, С. Преимущества виртуальных справочных служб библиотек [Текст] / С. Матяшева // Библиотековедение. – 2013. – № 6. – С. 36–40.

Автор статьи акцентирует внимание на том, что традиционное обслуживание читателей основано на обеспечении доступа к информации, помощи ориентирования в ней, а также на образовании пользователей. Автор прогнозирует, что в будущем традиционный и виртуальное обслуживание объединятся, то есть будет присутствовать и библиотечарь, и пользователь, который сможет иметь непосредственный доступ к электронным ресурсам.

В публикации также отмечается, что специалистам виртуальных справочных служб надо учить удаленных пользователей самостоятельному библиографическому поиску, умению ориентироваться в справочно-поисковом аппарате библиотеки, информационных системах и др. Создание виртуальных справочных служб позволяет формировать и расширять аудиторию пользователей, что приводит к повышению авторитета не только виртуальной службы, но и всей библиотеки.

Романська, С. Й. Віртуальна довідка – як одна з форм обслуговування віддалених користувачів [Текст] / С. Й. Романська // Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., Львів, 11–12 верес. 2013 р. / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т «Львівська політехніка», Наук.-техн. б-ка ; [редкол.: О. В. Шишка та ін.]. – Львів, 2013. – С. 204–212. – Електрон. аналог друк. публ.: режим доступу: <http://bit.ly/2adW5fl> (дата звернення: 26. 07. 2016).

У статті розкриваються сутність і перспективи розвитку довідково-бібліографічного обслуговування в електронному середовищі, досліджується термінологія, що використовується для позначення сучасної бібліографічної діяльності, показано дедалі зростаючу роль електронних довідкових служб у задоволенні інформаційних потреб віддалених користувачів на прикладі роботи віртуальної довідки Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. Підкреслено, що «Віртуальна довідка» дає можливість розширити зону обслуговування за рахунок віддалених користувачів. Вона дозволяє за допомогою консультанта значно скоротити час самостійного пошуку користувача та дає можливість одержати кваліфіковану відповідь провідних фахівців бібліотеки.

Бичко, О. Створення електронної бібліографічної продукції та її використання у довідково-бібліографічному обслуговуванні наукової бібліотеки [Текст] / О. Бичко // Бібліотека та сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 50-річчю НБ ХНУ, Хмельницький, 15–16 берез. 2012 р. / Хмельн. нац. ун-т, Наук. б-ка. – Хмельницький, 2012. – С. 194–201.

У статті розглянуті питання створення електронної бібліографії для підвищення якості обслуговування користувачів. Особливу увагу приділено проблемі бібліографування результатів наукової та педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу університету. Висвітлюються проблеми використання гіпертекстових технологій у підготовці бібліографічних посібників. Автор висвітлює такі нововведення бібліотеки університету: «Навігатор Інтернет-ресурсів за профілем університету», веббібліографічний список, виконання бібліографічної довідки в системі он-лайн, віртуальна довідка бібліотеки.

Кантлін, С. Електронні інформаційні ресурси наукової бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету ім. М. Огієнка: стан і перспективи розвитку [Текст] / С. Кантлін // Бібліотека та сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності вищих навчальних закладів : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 50-річчю НБ ХНУ, Хмельницький, 15–16 берез. 2012 р. / Хмельн. нац. ун-т, Наук. б-ка. – Хмельницький, 2012. – С. 84–90.

У статті розглядається стан впровадження, використання та розповсюдження електронних інформаційних ресурсів у науковій бібліотеці Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка. Окреслено можливості для автоматизованих процесів, які надає інформаційно-бібліотечна система «УФД. Бібліотека» : замовлення та комплектування документів, систематизацію, обробку нових документів, створення, ведення електронних каталогів та повнотекстових баз даних, довідково-інформаційне обслуговування та ін. Йдеться про формування електронного каталогу, зведеного електронного каталогу, комп'ютерного читального залу.

Автор вважає важливим перелік посилань на джерела з інших серверів, яку виконує рубрика «Інформаційні ресурси і Інтернет».

Суханова, Н. Презентация полнотекстовых электронных указателей – новая форма библиографической работы в Дальневосточном федеральном университете [Текст] / Н. Суханова, Т. Поликарпова // Библиотекосведение. – 2012. – 2. – С. 33–34.

В статье представлена современная форма работы – презентация полнотекстовых электронных указателей. Предлагается алгоритм создания полнотекстового указателя, который отличается от традиционного трудоемкими операциями, а также его структура и место в электронной библиотеке, преимущества перед печатными изданиями в раскрытии, сохранности и доступности фонда. Описывается ход презентации указателя. Раскрыта его полезность в решении практических задач с помощью использования научных трудов. Положительные стороны презентации – ознакомление с трудами преподавателей, быстрое раскрытие и доступность библиотечного фонда. Сделан вывод о том, что полнотекстовой

электронный указатель является составляющей современной электронной научной библиотеки. Как образец представлен иллюстративный материал.

Трачук, Л. Особенности вебблиографических пособий: теоретический аспект [Текст] / Л. Трачук // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – № 4. – С. 52 – 57.

Рассмотрены специфика подготовки вебблиографических пособий и их роль как источников электронного справочно-библиографического обслуживания. Вебблиографические пособия, созданные в библиотеках, – это своеобразный иллюз достоверной информации из Интернета, который обеспечивает доступ к ней. Такие пособия могут существовать как в электронной, так и в печатной форме. Акцентируется внимание на оценочном характере вебблиографических пособий: оценка осуществляется путем отбора и аннотирования ресурсов. Их создание происходит в несколько этапов, которые предлагает автор. Сделан вывод о том, что вебблиография – это особое направление библиографии как области деятельности, которое с каждым годом приобретает новые черты.

Віртуальний довідково–бібліографічний апарат [Електронний ресурс] // НМВ Терноп. обл. б-ки для молоді : сайт. – Електрон. текст. дані. – Тернопіль. – Режим доступу: <http://bit.ly/2agolhI> (дата звернення: 26.07.2016). – Назва з екрана.

Автор статті акцентує увагу на тому, що використання інтернету змушує по-новому поглянути на багато бібліотечних процесів, у тому числі й на традиційну довідково-бібліографічну роботу. У зв'язку з широким розповсюдженням електронних, довідкових та бібліографічних ресурсів виникають проблеми модернізації структури довідково-бібліографічного апарату бібліотеки. Вже сьогодні будь-яка бібліотека, що має вихід в інтернет може використовувати віддалені електронні джерела інформації у повсякденній бібліографічній роботі, значно доповнюючи і розширюючи свій інформаційний потенціал і перелік наданих послуг. У статті визначено поняття довідково-бібліографічного апарату та рекомендовано групи джерел бібліографічного пошуку, застосовуваних для віддаленого доступу. Зроблено висновок, що забезпечення доступу до віртуальних довідкових ресурсів є розширенням вже існуючого бібліотечного сервісу, оскільки збільшується лише перелік довідково-бібліографічного апарату.